

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. računa: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SCLOVENECE

Hitlerizem ob Karavankah

Čim bolj prebiramo poročila o zadnjih daljnosežnih spremembah v Avstriji, tem bolj tesno nam postaja pri srcu. Pa naj so to poročila inozemstva, ki dogodke na Dunaju presojajo skrajno črno s stališča evropske politike sploh, ali pa prisiljeni, na zunaj dobrovoljni, na znotraj pa s zaskrbljenostjo prenasajeni komentarji avstrijskega tiska. Eni in drugi se ujemajo v tem, da se je na Dunaju zgodilo nekaj, kar bo imelo usodne posledice ne samo za Avstrijo samo, ampak za ves obseg mednarodnih odnosov v srednji Evropi, ki je, kakor smo se navadili misliti, ključ do evropskega miru sploh.

Ni naša stvar govoriti o vtisih, ki jih bo vodor Hitlerjevstva v notranjopolitično življenje v Avstriji napravil na primer pri velesilah na zapadu in jugu Evrope. Te so imele časa dosti, da vsaka za sebe misli in vnaprej presoja možnosti, ki so bile za Avstrijo odprte. Časa imajo morda še sedaj in tudi sredstva, čeprav v bolj omejenem obsegu, da zaustavijo kolo, ki se je začelo vrteti. Tudi ni naša stvar, da preiščujemo jemo na mestu raznih sosed Avstrije, za katere se je položaj po zadnjih dunajskih dogodkih bistveno spremenil, kajti te so razvoj skrbno zasledovale, se mu v bran postavljale, opozarjale ostalo Evropo velikih na to, kar se pripravlja, in tudi sedaj ne bodo zamudile priložnosti, da svoja prizadevanja preusmerijo tako, kakor zahteva novi položaj, ustvarjen po zmagi Hitlerjevstva nad Avstrijo. Misliti moramo sami na posledice, ki se tičejo naše države na splošno in našega slovenskega naroda še posebej.

Naša jugoslovanska država je v svoji zunanji politiki stala na nepremakljivi črti, da mora Avstrija ohraniti svojo samostojnost, ne samo formalno, ustavno samostojnost, ampak tudi samostojnost svoje ločene državnosti, kot jo zahteva njena ločena narodna bit. Jugoslovanska država je bila med prvimi, ki se je postavila v bran zamisli, naj Avstrija in Nemčija tvorita eno samo skupno carinsko enoto, kot si jo je želel avstrijski zvezni kancler Schober in nemški zunanji minister Curtius. Takrat velika Nemčija se ni bila mobilizirana v ideji narodnega socializma, ki ei je postavil nalogo, da zbere pod svojimi zastavami vso nemško kri in vso nemško zemljo, ne glede na obstoječe politične meje. Če je že takrat bila zamisel samostojne Avstrije za našo državo osnovna zahteva njene zunanje politike, je postala danes spričo narodnosocialistične dinamike osnovna os zunanje političnega življenja Jugoslavije sploh. Od svoje strani smemo samo obžalovati, da Avstrija tega nikdar ni hotela razumeti in je dosledno opustila vsak korak v tem pravcu. Zato bo morala Jugoslavija do novega položaja, ki je nastal v Avstriji, kjer je narodni socializem dobil ne samo zakonitost pred ustavo, marveč tudi vodilno moč v notranji upravi države, zavzeti stališče, kot ga ji narekujejo njeni življenjski interesi. Upamo, da bo Jugoslavija znala pretehtati ta položaj, ko je po zlomu avstrijskega odpora navalila teža 75 milijonskega, duhovno tako rekoč enako usmerjenega nemškega naroda na našo severno mejo. Zgodovina uči, da naravne ovire dinamike narodov ne zadržujejo. Zato ni prazen strah, ki ga izražamo, ko odkritosrdno pomenimo, da so tisti trenutki, ko so avstrijski nasipi proti narodnemu socializmu popustili, stopile v nevarno območje tudi severne pokrajine naše države. Obzidje sentimentalnosti ali lahkomišljenega zaupanja v besedna jamstva, če bi hoteli za njim iskati varnega zavetja, je preslabo in bi prej, kakor bi pričakovali, popustilo. Nemstvo je že od davno načrtno gradilo svoj most do Jadranskega morja. Ta most gre čez Slovenijo, čez najbolj severno pokrajino naše države. Ali smo preveč črnogledi, če sedaj, ko je čez ponizano Avstrijo valovje narodnega socializma s takšno silo butnilo do Karavank, računamo, realisti kot smo, z resno nevarnostjo, da ne bi nemstvo mnogo lažje kot prej poskušalo nadaljevati pot proti Jadranu, ki ga je zaustavila zmaga zavezniških držav v svetovni vojni? To nevarnost mora jugoslovanska država vzeti v poštev kot eno najvažnejših postavk svoje zunanje politike. Nimamo razloga misliti, da bi temu tudi ne bilo tako in da ne bi jugoslovanska vlada, varuh velike dediščine, potegnila iz avstrijske kapitulacije nauk, ki ga ji narekuje nujnost samoohranitve naše državne skupnosti.

S stališča slovenskega naroda pa so razgledi, ki se pred njim odpirajo, še bolj žalostni. Na Koroškem živi slovenska narodna manjšina, ki so ji samobitno življenje zajamčile mednarodne pogodbe. Koroški Slovenci so kulturni podaljšek slovenske in jugoslovanske kulture proti severu. Svoji zapisanim pravic niso dobili. Državna uprava, čeprav izvržajoča iz ustave, ki nosi pridevek krščanske, jim jih je načrtno odrekala. Bili so izpostavljeni raznarodovalnim silam, ki so že šteje leta, ko bo slovenski problem na Koroškem za vedno odpravljen. Toda dana jim je bila možnost borbe, samoohrambe, organiziranega odpora, ki je bil tolik, da je bilo še prostora za gojitev matrine slovenske kulture. Dosedaj navzlic vsemu temu niso zgubili vere, da bodo v svoji domovini, ki so ji zvestobo prisegli in svojo prisego tudi zvesto držali, našli pogoje za samostojno kulturno življenje. Kajti narodni socialisti, ki so se na Koroškem skrivali pod drugimi imeni, in ki so koroškim Slovincem prizadejali največ škode ter prisegli na njihov narodni pogin, so bili pred avstrijskim zakonom le nasprotniki države in so se morali pri svojem delu skrivati ali zatajevati. Sedaj ko je Avstrija odprla zastavniče narodnemu socializmu in mu celo izročila notranjo upravo v državi, sedaj ko je narodni socializem z vsem, kar pomeni idejno in praktično, postal v državi zakonit in odločilen, bodo vsi ti ozirom padli in koroški Slovenci se bodo znašli pred nasprotnikom, proti kateremu nimajo nobenega orožja več. Mednarodne pogodbe jih ne bodo ščitile. Avstrijska ustava tudi ne. Hitlerizem bo sedaj mirno razvil svojo raznarodovalno fronto, da očešče vse ozemlje, ki ga še idejno loči od karavanske črte. Zopet grozi velikemu delu slovenskega naroda, da brez glasu izdihne v objemu tujine, ki bo čez njegovo truplo nadaljevala polet proti jugu. Tudi s tega

„Avstrija se je podvrgla novemu redu“

Monakovo, 17. febr. »V. B.« je k dogodkom v Avstriji priobčil uvodnik z naslovom »Nemška Avstrija«. V tem članku pravi pisec, da je z zgodovinskim razgovorom v Berchtesgadnu za Avstrijo nastopil novi red in sicer na pobudo Führerja. O tem novem redu kdo drugi tudi ni mogel odločiti. »Kajti avstrijsko vprašanje je nemško vprašanje. Zato ga tudi ni mogoče drugače rešiti, kakor, da se ga pojmuje kot del vsenemskega razvojnega procesa. Novi red se je izvršil po programu narodno socialistične stranke, po načrtu in sistemu, kakor je bil izstop iz Zveze narodov, zasedba Porenja in drugi ukrepi tretjega Reicha. Novi red, ki nastaja, je izključno sad dogovora med Avstrijo in Nemčijo brez vsake tuje pomoči.«

V notranji politiki je treba priznati, da je narodni socializem tisti, ki se je s svojo energijo izkazal, da reši to skupno nemško vprašanje in na organski način notranje sožitje nemstva, ki živi v ločenih državnih enotah. Nemci onkraj Salice bodo novi red pozdravili z zadovoljstvom, oprošeni težkega pritiska, ki so ga dosedaj čutili. Dobro pa se tudi zavedajo, da se je narodno socialistični politiki treba zahvaliti za ta zgodovinski prevrat. Diplomatično izravnanje med Berlinom in Dunajem je v najtesnejšem izravnanju v notranje političnih odnosih Berlina in Dunaja.

List izraža prepričanje, da narodni socialist ob Donavi sedaj ne bo več preganjan, ampak bo svoje narodno socialistično mišljenje lahko tako uveljavil in kazal, kakor prista kakega drugega političnega naziranja. Priznanje k narodnemu socializmu bo v bodoče v Avstriji najodločnejši izraz priznanja k skupni nemški narodni skupnosti. To priznanje pa se more kriti z nameni, ki jih je uradna Avstrija priznala s tem, da je pristala na pogodbo v Berchtesgadnu. V teh zgodovinskih dneh, pravi narodni socialistični list, nas navdaja izredno zadovoljstvo, da je narodno socialistična politika zopet vknjižila izredno velik uspeh.

Novi red za tisk

Kakor poroča »Völkischer Beobachter« je v naslednjih dneh pričakovati na Dunaju še celo vrsto novih ukrepov, ki se bodo skladali z novo smerjo avstrijske politike. Predvsem je pričakovati novega reda za tisk, ki bo moral biti usmerjen tako, da bo ustrezal tiskovnemu miru med obema državama in da bo onemogočil judovsko hujškanje proti narodnemu socializmu.

Pričakovati je nadaljnjih sprememb

Dunaj, 17. febr. Dunajski tisk je rezerviran in o spremembah v vladi očitno piše le cenzurirane članke. Iz vseh se odraža misel, da je vlada pristala na kompromis med nemškimi zahtevami, ki so šle za tem, da bi na važna mesta prišlo vojaške osebnosti visokega čina in pa med stališčem avstrijskega predsednika Miklasa, ki je branil položaj Avstrije. Računa pa se s tem, da bo prišlo do važnih sprememb še v drugih ministrstvih.

Spremembe v vodstvu domovinske fronte

Dunaj, 17. februarja. AA. DNB: Včeraj so se izvršile znatne spremembe v vodstvu domovinske fronte. Za Schuschniggovega namestnika v vodstvu je bil imenovan Zernatto. Dosedanji namestnik Baar-Bahrenfels je odstopil. Notranji minister Seyss Inquart je imenovan tudi za referenta v vseh nacionalnih vprašanjih. Dosedaj je imel ta referat dr. Bauer, ki je premeščen k upravnemu oddelku.

Novi notranji minister odpotoval v Berlin

Berlin, 17. febr. c. Zjutraj je dopotoval v Berlin notranji minister Seyss Inquart. Dopoldne se s takoj sestal z maršalom Göringom, nato pa še s von Ribbentropom in notranji ministrom Frickom. Okoli poldne je bil tudi zelo dolg sprejem pri vodji rajha in državnem kanclerju Hitlerju.

Göring pride na Dunaj

Dunaj, 17. febr. b. Po še ne potrjenih vesteh iz Berlina bo obiskal meseca marca avstrijsko prestolnico maršal Göring, da prouči z dr. Schuschniggom izvršitev novega avstrijsko-nemškega sporazuma. Nov notranji minister Seyss Inquart je odpotoval pomoči v Berlin, da obvesti Hitlerja o stališču avstrijske vlade glede izvršitve ukrepov za ohranitev notranjega miru in zunanje politične neodvisnosti Avstrije. Neposredno pred odhodom je prevzel vodstvo notranjega ministrstva. Pričakujejo, da bo tudi nemški poslanik von Papen odpotoval še tekom današnjega ali jutrišnjega dne v Berlin, da poroča Hitlerju.

Zakaj nenadna olenziva na Avstrijo

»Neue Zürcher Zeitung« poroča o nagibih, ki so vodili nemško politiko, da je s tako silo in tako nenadoma pritisnila na Avstrijo. Po mnenju lista, ki je o nemških zadevah zelo natančno poučen, je ta pritisk posledica novega položaja v Nemčiji in stališča Hitlerja med stranko in armado, kakor tudi izenačenja v berlinskem zunanje političnem uradu. Dalje mora narodni socializem v Hitlerjevem govoru 20. februarja pokazati viden in otipljiv zunanje politični uspeh. Zaradi tega je bil spremenjen načrt, po katerem bi Avstrija prišla šele na tretjem mestu v nemških načrtih. Po novi konstataciji v Reichu pa je bil Schuschniggov ka-

vidika so dunajski dogodki več kakor usodopolni in kličejo po pozornosti, kličejo po delu, po hitrih in učinkovitih ukrepih, ki morajo priti najprej iz slovenskega naroda samega, da jih bo uzakonila Jugoslavija, ki bi brez Slovencev Jugoslavija nikdar ne bila.

binet prva inozemska vlada, na kateri je Hitler preizkusil učinek nove nemške zunanje politike, kot odsev spretnosti igre diplomatov in generalov. Dejstvo, da so poleg zunanjega ministra Ribbentropa v Berchtesgadnu bili navzoči tudi trije vodilni nemški generali, ki so od časa do časa nastopili na pozornici, je na Schuschnigga in njegovo spremstvo porazno delovalo in ni zgrešilo zaželenega učinka.

Razen tega bi bilo nemogoče, da bi Hitler naslovil na svet poslanice miru, o kateri misli govoriti 20. febr., ako ne bi dobil zagotovila, da avstrijska policija ne bo objavila propagandnega materiala, ki ga je zaplenila pri zadnji hišni preiskavi narodno-socialistične pisarne v Teinlaltstrasse na Dunaju.

Vloga avstrijskega notranjega ministrstva

Tako imenovano notranje ministrstvo je v Avstriji čisto svojevrstna naprava. So kabineti, v katerih ima to ministrstvo isti pomen, kakor po drugih državah. So pa zopet avstrijske vlade, v katerih notranjemu ministrstvu vzamejo celotno

skrb za varnost, torej policijo in orožništvo in jo podrede lastnemu ministrstvu. Kadar je ta resor deljen, in to je v sedanjem primeru, ima notranje ministrstvo samo pravico izdajati potne liste, podeljevati državljanstvo in nadzorstvo nad zavarovalnicami, ter kontrolo nad dunajsko zastavljalnico. Tako reducirano notranje ministrstvo predstavlja v resnici najmanjši resor v avstrijskem kabinetu.

Pač pa je mnogo pomembnejše ministrstvo za javno varnost, katerega se je Schuschnigg še posrečilo ohraniti za svojega prijatelja Skubla. Seyss Inquart, ki je najmočnejša narodno socialistična osebnost v novem Schuschniggovem kabinetu, je rojen 1. 1892. v Iglavi na južnem Moravskem. Njegov oče je bil doma iz Heba na Češkem, njegova mati je pa Korošica. Dosedaj je bil odvetnik na Dunaju in eden izmed najbolj vidnih voditeljev narodnega socializma. Pravosodni minister Adamović pa se je rodil 1890. leta v Zagrebu.

Dunaj, 17. febr. b. »Essener Nationalzeitung« je bila danes zopet zaplenjena v Avstriji zaradi pisanja, da je sedanjí nemško-avstrijski sporazum potreben le za začetek ter se bodo po njem dogodki med obema državama hitreje razvijali.

Eden hoče pazno slediti dogodke v Avstriji

London, 17. febr. Zunanji minister Eden je danes v spodnji zbornici na vprašanje laborističnega poslanca Elengerja, kaj misli britanska vlada stori za varstvo avstrijske neodvisnosti, izjavil, da še ni obveščen o tem, da bi me dobema nemškima državama prišlo do kakšne spremembe. Treba je počakati, da dospe besedilo nemško-avstrijskega dogovora. Dalje je izjavil, da mu je znano, da sta se obe državi že dalj časa razgovarjali o razlagi pogodbe iz leta 1936.

Vsem drugim vprašanjem o tej stvari pa se je minister Eden zelo spretno izognil in pokazal veliko rezerviranost. Na vprašanje nekega poslanca, če more dati zagotovilo, da angleška vlada še vedno tako gleda na nedotakljivost in neodvisnost Avstrije, kakor ob priliki zadnje zunanje politične debate, je Eden odgovoril: »Kolikor se spominjam, sem takrat rekel, da vlada želi, da bi v srednji Evropi, kakor tudi drugod po svetu, vlada mir in medsebojna soglasnost, kar je gotovo tudi še sedaj naša politika.« Na drugo vprašanje, če vlada čuti še vedno obveznost do skupne izjave od februarja 1934 leta, v kateri je izrazila interes Velike Britanije na nedotakljivosti in neodvisnosti Avstrije, je Eden odvrnil: »Mislim, da je pri tem misliti na izjavo v Stresi, ki so jo skupaj podale Anglija, Francija in Italija. Toda Italija do sedaj o tej točki še ni razpravljala z Anglijo.«

Na splošno pa se kaže v angleškem tisku rezerviranost, ki je razumljiva z ozirom na to, da je javnost v zadnjih mesecih posvečala vso pozornost čisto drugim vprašanjem.

Angleški tisk rezerviran

London, 17. februarja. AA. Havas: Govore, da je na svoji včerajšnji seji angleška vlada odobrila korak svojih diplomatskih zastopnikov v Berlinu in na Dunaju. Ti diplomatski zastopniki so opozorili namreč odgovorni vladi, da je Velika Britanija za teritorialno nedotakljivost avstrijskega ozemlja.

V zvezi z zadnjimi dogodki v Avstriji Velika Britanija ni mogla iti dalje. To kar je storila Nemčija ni »flagrantno« in tudi ni uradno. Angleško javno mnenje tudi zastopa to stališče. Posebno poudarjajo, da se je Schuschnigg dosedaj trdno branil proti Berlinu in tudi po njegovem potovanju v Berchtesgaden moramo vedeti, da ni popolnoma kapituliral. Tudi novi notranji minister Seyss Inquart ni tak vnet pristaja narodnih socialistov, da bi pozabljel na okvir zakonitosti. Najbrž se bo tudi sam izrek za politiko pomirjevanja.

Vse to veleva, da naj položaj presojamo mirno in zato so v Londonu celo nekoliko optimistični. Naj bo kakor hoče, člani angleške vlade menijo, da sedaj ni treba v tej zadevi podajati nobenih izjav v parlamentu. Mogoče bo Eden govoril o tem v lordski zbornici.

Veekakor pa se tukaj najbolj zanimajo za stališče Francije o dogodkih v Avstriji. Tudi Hitlerjev govor bo lahko marsikaj pojasnil. Tudi niso prav nič poučeni o tem, kakšno vlogo je igrala Italija. Vsaj dosedaj še ni prišlo do nobenih razgovorov med Italijo in Veliko Britanijo.

Kako presojajo položaj v Parizu

Na splošno pa francoski tisk s spoštovanjem obravnava položaj kanclerja Schuschnigga, češ da pri popolni izolaciji, v kateri ga je pustila Evropa, kaj drugega tudi storiti ni mogel. Države, ki so vedno govorile o nezavisnosti Avstrije, se ga gladko pustile na cedilu. Francoski tisk sicer upa, da bo Schuschnigg s pomočjo svojega zaupnika Skubla morda še nekaj časa zaviral razvoj dogodkov, toda izid tega boja med Avstrijo in Nemčijo ne more biti več negotov.

Pariz, 17. febr. AA. Havas: Parlamentarni odbor za zunanje zadeve je imel včeraj sejo. Predsednik odbora Mistler je poročal o dogodkih v srednji Evropi. Odbor je sklenil zunanjeja ministra Delbosa zaprositi za obširno poročilo, še preden se bo prihodnji teden začelo razpravljati v parlamentu o interpelacijah o zunanji politiki.

Francijo strbi usoda Češkoslovaške

Pariz, 17. febr. b. Včerajšnji razgovor v angleški poslanski zbornici pariški politični krogi niso sprejeli z največjim zadovoljstvom. Trdijo, da

se angleški zunanji minister Eden še ni sporazumel s Parizom v vseh točkah in da je bil zaradi tega prisiljen, da na postavljena konkretna vprašanja ne da jasnih odgovorov. Diplomatski razgovori se nadaljujejo in raztezajo še na druge podonavske države. Vznemirjenje v krogih Male zveze in na Češkoslovaškem tukaj jasno opazujejo in prihaja do izraza v dolgih konferencah francoskih politikov s češkoslovaškim poslanikom v Parizu. »Echo de Paris« komentira zadnje dogodke v Avstriji in nemško-avstrijski sporazum ter ugotavlja nujno potrebo tesnejšega sodelovanja s Češkoslovaško. »Figaro« piše: Neodvisnost Avstrije je in ostane evropska zadeva. Anglija in Francija nastopata solidarno in bosta budno pazili na nadaljnji razvoj dogodkov. Diplomatsko glasilo zunanega ministrstva objavlja danes uradno poročilo o sestanku v Obersalzbergu in o dogodkih v Avstriji.

Zapadni velesili iščeta informacij

London, 17. februarja. c. Francoski in angleški veleposlanik sta vendarle zahtevala pojasnila v Berlinu o dogodkih v Avstriji. Isto sta storila poslanika obeh velesil na Dunaju. Poudarjajo, da so se angleški in francoski diplomati hoteli samo poučiti o vseh okoliščinah, ker je pričakovati širše akcije Velike Britanije in Francije v Srednji Evropi.

Italija pravi, da ni presenečena

Rim, 17. febr. c. Italijanska vlada podaja danes v daljšem članku, ki je bil objavljen v »Informazione Diplomatiche«, svoje stališče o dogodkih v Avstriji. Clankar pravi, da ni Italija prav nič vznemirjena zaradi dogodkov na Dunaju. Vse, kar so je zgodilo, je čisto naravno. Po sestanku v Berchtesgadnu se razmerje med Nemčijo in Avstrijo čisto naravno razvija v smislu pogodbe, ki je bila podpisana 11. julija 1936. Neodvisnost Avstrije ne more biti v nevarnosti, če sloni na sodelovanju z Nemčijo. Italija popolnoma razume, da so prišle obojestrani odločitvi med obema državama čisto nekaj naravnega. To bo koristilo miru in ureditvi razmer v vsej srednji Evropi.

Amerika obupuje nad Evropo

Washington, 17. februarja. AA. Havas: V zunanjem ministrstvu so pesimistično sprejeli vesti o dogodkih v Avstriji. Poudarjajo, da je Evropa v kleščah fašizma in komunizma in da ta borba popolnoma izključuje vpliv demokracije.

Dunaj, 17. februarja. c. Kancler Schuschnigg bo najbrž dne 24. februarja pred zveznim parlamentom poročal v daljšem govoru o razgovorih v Berchtesgadnu.

Rešilna letala pri Papaninu

London, 17. febr. AA. Reuter: Včeraj, v sredo, ob 18. uri se je dvignilo letalo »S 2« z Murmanka. Letalo je vodil pilot Cerevinski. Pristal je tik ob šotorih Papaninove odprave. Po 21. juniju so tako učenjaki zopet vstopili v stik z ostalim svetom. Z letala so zložili živeža za 10 dni. Istočasno se je dvignilo s »Tajmira« letalo »U 2«, ki ga je vodil pilot Vlasov. Ob 18.55 je pristal na sosednji ledeni plošči, toda predaleč od Papanina in se je moral zato vrniti zopet na »Tajmir«. Snuči se je Papanin zelo dolgo radiotelefonsko pogovarjal s »Tajmirmo«. Dogovorili so se vse potrebno o današnjem nadaljnjem reševanju.

Praga, 17. febr. AA. ČTK: Odposlanstvo jugoslovanskih železničarjev, ki proučuje organizacijo češkoslovaških železnic, je včeraj prispelo iz Praga v Brno.

Dunajski vremenska napoved: Zjasnitev, dvig temperature.

Zagrebska vremenska napoved: Stalno, oblačno, morda padavine.

Zemunska vremen. napoved: Deloma oblačno po vsej državi, nekoliko večja oblačnost v zapadnih krajih, kjer utegne še deževati ali snežiti. Toplota brez posebne spremembe.

Zakaj je šel dr. Dobovišek v skupščino

Belgrad, 17. febr. m. Davi je prispel v Belgrad Rudolf Dobovišek, ki je bil pri zadnjih državnozborskih volitvah izvoljen na listi dr. Mačka v šmarnem okraju. Po prihodu v Belgrad je Dobovišek obiskal skupščinskega predsednika Čirila v njegovem kabinetu ter mu predložil svoja poslanska polnomočja zaradi verifikacije mandata. Popoldne pa je Dobovišek dal časnikiarjem izjavo, v kateri pojasnjuje razloge, ki so ga privedli do tega, da je odšel v Belgrad. V tej izjavi pravi, da je politika abstinenca zahtevala od njega, da je ostal izven parlamenta v težkih materialnih žrtvah ter da je bil vsa leta od izvolitve izpostavljen bojkotu svojih političnih nasprotnikov, kar mu je zlasti materialno škodovalo. Na drugi strani pa ni prejel nikakršnega moralnega zadovoljenja. Dobovišek odkriva dalje svoje razmerje in razmerje takozvanega slovenskega kmečko-delavskega gibanja do vodstva bivše KDK v Zagrebu ter pravi, da je slovensko vodstvo tega gibanja ponovno stavilo predlog v Zagreb, da se ga prizna kot samostojni slovenski sestavni del KDK. Zagreb pa je to odklonil, češ da to vprašanje še ni aktualno. Na zborovanju delegacije slovenskega kmečko-delavskega gibanja v Zagrebu 11. aprila 1937 sta pristankom dr. Mačka Dobovišek in Franc Papež bila izvoljena kot delegata slovenskega kmečko-delavskega gibanja v KDK. Pravi, da še do danes nista dobila pismenega potrdila od vodstva KDK, da sta kot taka priznana, in tudi nista bila povabljena na kako sejo KDK ter jima ni bila dana prilika, da bi v KDK zastopala slovenske interese. Dobovišek pravi, da je vsa politična javnost opazila, da ni 8. oktobra 1937 opozicijskega sporazuma podpisal slovenski del takozvane združene opozicije. Nato poudarja, da do tega ni prišlo slučajno, ker so delegati slovenskega gibanja pravčasno intervenirali in predlagali, da se jih prične k sklenitvi sporazuma. Dobovišek nadalje pravi, da ga vodstvo KDK tudi v nadaljnjem političnem delovanju ni pozvalo v takozvani akcijski odbor.

Če je opozicija poudarjala, da je neobhodno potrebna ustanovitev novega reda, ki bi bil zasnovan na predlogih ljudske vlade in ki bi se ustanovil na sporazumu med Slovenci, Hrvati in Srbi, in če opozicija priznava samobitnost slovenskega naroda, potem bi morali pritegniti v akcijski odbor tudi zastopstvo Slovencev. V nadaljnjih svojih izjavah Dobovišek potrjuje aspiracije dr. Mačka in

vodilnih njegovih ljudi glede priključitve gotovega dela slovenskega ozemlja k Hrvatski in pravi, da je slovenski narod, in to širši sloji, kakor tudi izobraženstvo, bolelo občutili ponovne izjave vodilnih hrvatskih politikov, da smatrajo gotove dele slovenskega ozemlja za hrvatsko domeno. Tako se je ponovno naglašalo, da je Prekmurje sestavni del hrvatskega ozemlja, čeprav je to slovenska zemlja in bivašo na njej Slovenci. Zaradi tega Dobovišek pravi, da je tako on, kakor tudi njegovi tovariši iz slovenskega kmečko-delavskega gibanja, ponovno, zlasti pa še na zborovanju delegatov 11. aprila 1937 predlagali dr. Mačku, da poda striktno izjavo, da hrvatska politika ne stremi za tem, da bi se priključil kak del slovenskega ozemlja, zlasti Prekmurje in Bela Krajina, hrvatskemu političnemu območju, in da hrvatska politika ne stremi po vplivu na slovensko politično in kulturno življenje. Dobovišek pravi, da od dr. Mačka še do danes ni mogel dobiti nobene izjave. Zaradi tega pravi, da je bilo delo slovenskega kmečko-delavskega gibanja

nja zelo oteženo, pri slovenskem izobraženstvu pa celo onemogočeno. V nadaljnjih izjavah Dobovišek časnikiarjem izjavlja, da je na sestanku delegatov njegovega volivnega okraja, ki je bil 13. t. m. v Krlicah, točno obrazložil svojim volivcem vse te okoliščine, ki so ga privedle do sklepa, da gre v skupščino in verifikira svoj mandat. Tega sestanka se je udeležilo 40 delegatov iz 14 občin. Na sestanku so izdali resolucijo, ki je bila sprejeta z vsemi glasovi proti trem. V resoluciji delegati izjavljajo, da mu izrekajo popolno zaupanje in da se je zaradi gošpodarskih razmer šmarnega okraja Dobovišek odločil, da gre v skupščino. Dobovišek zamenkrat ne bo vetopil še v noben poslanski klub.

Kakor znano, vodi KDK gibanje v Sloveniji 4 predsedniki, in sicer Franc Jevšnik iz Kozjega, predsednik celjskega okrožja, Jakob Kelemina, predsednik mariborskega okrožja, Spehar, predsednik novomeškega okrožja in Josip Černe iz Zgornje Šiške kot predsednik ljubljanskega okrožja.

Zborovanje v Krlicah je vodil Franc Jevšnik, ki je predlagal, naj delegacija sestavi v Celju resolucijo, da se izroči zaupnica dr. Mačku, nezaupnica pa Dobovišku, in da se Dobovišek poziva, da odloži vse mandate.

Jutri popoldne bo Dobovišekov mandat v skupščini verifikiran, nakar bo takoj prisegel pred skupščinskim predsednikom.

Seja Narodne skupščine

Belgrad, 17. febr. m. Za Gorjankom je govoril množični v skupščini Vasilje Kostić (kmečki klub ministrstva Djordjeviča) iz caribrodkega okraja. Njegov govor je bil jako zanimiv. Poslanci so ga prišli poslušati pred govorniški oder. Tako tudi ministri Čvetković, Crkić in Djordjevič. Kostić je doslej edini poslanec, ki je branil konkordat. Pravi, da tedaj, ko se je pričela razprava o konkordatu, še ni bil poslanec, temveč navaden težak v svojem kraju. Dejal je, da je konkordat dobro delo pokojnega kralja. Pravi, zakaj ne bi katoličani dobili svoj zakon, ko ga imajo že muslimani in pravoslavci. Ustava pravoslavne cerkve je po njegovem v gotovem oziru čudna. Če umrje siromak, ga popi nočejo pokopati. Konkordat je dobro preštudiral. Glasoval bi za konkordat, četudi bi vodstvo kluba drugače odredilo. Tako govori zaradi tega, ker je zares Jugoslovani, in to ne od večera, ampak že 40 let. Iz svojega okraja je dobil od dveh popov pisma, naj glasuje proti, češ da je ljudstvo razjareno, in če stori nasprotno, naj se ne vrne več v svoj okraj. Vse to pa ni bilo nič res, ker je ljudstvo

v njegovem okraju trezno. — Nato je bila seja zaključena.

Danes ob 9 dopoldne se je nadaljevala seja. Govoril je Jevtičev govornik dr. Srdko Vukanović. Izjavil je, da ne more biti član odbora za proučevanje zakonskega osnutka o razširitvi in graditvi zdravstvenih ustanov, ker mu predseduje Branko Kaludjerić, to pa zaradi tega, ker je pred časom Kaludjerić odkril in javnost opozoril na obstoječo fasetično polovsko organizacijo, kar mu pa Vukanović ne more pozabiti. Za njim je govoril Voja Lazić, nato Radoslav Vučić, ki je branil predloženi proračun, kritiziral pa notranjo in zunanjo politiko prejšnjih vlad.

Potem je govoril poslanec Jovan Jovanović (JNS), ki je kritiziral notranjo in zunanjo politiko vlade ter obširno govoril tudi o konkordatu. Tudi naslednji govornik Mirko Urošević (JNS) je imel zelo patetičen govor in se je Narodna skupščina zelo zabavala. Govoril je o notranji in političnih razmerah, svoj govor pa je zaključil z vzklikom: »Živio Peter Živković!«, kar je med poslanci izzvalo silen krah. Naslednji govornik Jovan Zdravković, poslanec za Mačkove liste, je najprej odgovoril dosedanjim govornikom od JNS in g. Barčevića, nato pa je kritiziral notranjo in zunanjo politiko vlade. Glasoval bo proti proračunu. Dopoldanska seja je bila nato zaključena. Popoldne se je nadaljevala ob 5. Prvi je govoril poslanec JRJ g. Stijić. Obširno se je bavil s hrvatskim vprašanjem ter izjavil, da bo to vprašanje, kakor tudi vsa ostala, mogoče rešiti v popolni enakopravnosti in zakonitosti. Glasoval bo za proračun. Naslednji govornik je bil Tišina iz Barčevićevega kluba, ki je kritiziral notranjo in zunanjo politiko vlade. Glasoval bo proti proračunu. Za njim eta govorila še poslanca Mihović in Antić, na kar je bila seja zaključena. Nadaljevala se bo jutri ob 8 zjutraj.

Spaho odpotoval v Italijo

Belgrad, 17. februarja. AA. Prometni minister dr. Mehmed Spaho odpotuje danes popoldne v spremstvu pomočnika inž. Šnelerja v Italijo. Dr. Spaho se namerava seznaniti s tamkajšnjimi prometnimi razmerami, zlasti s motoriziranim prometom.

Prometni ministra bo med njegovim 14-dnevnim prebivanjem v Italiji zastopal minister Svetozar Stanković, ki je danes ob 11 že prevzel dolžnost zastopnika.

Auto zgorel sredi ceste

Na cesti Brežice-Krško se je davi okrog 9 zgodila težja avtomobilska nesreča. Avtomobil cestnega odbora iz Brežic, s katerim sta se peljala gg. nadzornik Tominc in tehnik Levstik, je trčil s tovornim avtomobilom, ki je nedaleč od Brežic privozil nasproti. Udarec je bil tako silen, da se je avtomobil cestnega odbora takoj vnel in sredi ceste popolnoma zgorel. Nadzornik Tominc je pri tem dobil težje telesne poškodbe, tehnik Levstik pa lažje.

Hrvatski zadrugarji pri predsedniku vlade

Belgrad, 17. febr. AA. Danes je predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović sprejel v svojem kabinetu v zunanjem ministertvu predsednika Stjepana Postića, predsednika nadzornega odbora dr. Davida Karlovića in še 14 odposlancev zveze hrvatskih kmečkih zadrug, ki so mu pojasnili želje in potrebe te zveze. Predsednik jih je ljubeznivo sprejel in jim obljubil svojo podporo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 17. febr. m. Včeraj in danes je bil v Belgradu bivši poslanec Karel Škul in je v zadnjih kočevskega okraja posredoval v posameznih ministrstvih. Svoči je bil Škul kot zastopnik slovenske duhovščine in društva »Vzajemnost« sprejet tudi pri predsedniku vlade in mu je predložil načrt za zboljšanje gmojnega položaja katoliške duhovščine. V isti zadevi in v drugih vprašanjih je bil sprejet tudi pri notranjem ministru dr. Koroseu in dr. Kreku.

Belgrad, 17. febr. m. S kraljevim odlokom so oproščena tako vsa odlikovanja vojnih invalidov.

Belgrad, 17. febr. m. Pravosodni minister je podpisal odlok o razdelitvi podpor raznim juridičnim revijam. »Slovenskemu Pravniku« je dodeljena podpora 6000 din. Vsi listi bodo objavljali svoje pripombe k državljanstvu zakoniku.

Belgrad, 17. febr. AA. Slavnostna otvoritev lovske razstave bo 19. t. m. ob 11 dopoldne v petem paviljonu belgrajskega sejma. Povabljene goste prosimo, naj pripeljejo tudi svoje soproge. Za obhodo bo razstava odprta 19. t. m. popoldne. Razstava bo trajala od 19. do 27. februarja in bo odprta vsak dan od 8 zjutraj do petih popoldne. Politiške legitimacije bodo potrdjevali pri blagajni na vходу v belgrajski sejem.

Belgrad, 17. febr. AA. V gradbenem ministertvu bo 12. marca prva ponudbena licitacija za dobavo in montažo centralne in zračne kurjave v novem postopu radijske postaje v Zemunu.

16. marca bo pa prva ponudbena licitacija za dobavo motoriziranih čistilcev tirov za gradbeno ministertvo.

Zasluge našega delavstva

Prejeli smo letno statistično poročilo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, iz katerega posnemamo, da je povprečno število zavarovancev naraslo od 1936 na 1937 za 8.578 na 94.495, le leta 1930 je bila večja zaposlenost s 97.088. Toda upoštevati je, da sedaj niso zavarovani pri OUZ delavci na bednostnem skladu in nekatere skupine kmetijskih delavcev in je dejansko sedanja zaposlenost najvišja po vojni. Druga okolnost, ki vpliva na višino zaposlenosti, je manjši dotok vajencev, katerih je bilo 1929 leta 15.054, leta 1937 pa samo 8.234 (1936 8.898).

Največji letni prirastek izkazuje tekstilna industrija, za njo gozdno-žagarska industrija, gradnja nad zemljo itd., padec pa izkazuje industrija papirja.

Povprečna delavska mezda je narasla od dnevnih 22,57 na 23,51 din. dočim je znašala leta 1930 26,45 din. Vsa zavarovana mezda je narasla od 582 na 667 milij. Delavske mezde tvorijo podlago za bremena socialnega zavarovanja, ki znašajo po računu OUZD 13,7% mezde. Če vzamemo vso mezdo delavstva s 700 milij. din, znašajo bremena socialnega zavarovanja v Sloveniji okoli 96 milij. din. Če pa prištetemo še prispevke 30 milij. za pokojninski zavod, 35 milij. din za bratovske ekkladnice, železnice, uradnike itd., je ceniti socialna bremena v naši banovini na okoli 250 milij. din.

Zaposlenost

Osvredni urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je izdal za zamudo statistiko svojih zavarovancev za november 1937, iz katere je razvidno, da je od oktobra na november padlo število zavarovancev za 8.727 (leta 1936 je od oktobra na november število zavarovancev naraslo za 10.662) na 709.558. Bilo pa je novembra 1937 število za-

varovancev v primeri z novembrom 1936 za 52 tisoč 596 večje, v primeri z novembrom 1935 pa za 109.903.

Od 1936 na 1937 je največji prirastek še vedno v gozdnožagarski industriji, potem v tekstilni, pri gradbi železnice, cest in vodnih zgradb, nadalje v papirni industriji, tobačni itd. Zmanjšana je bila zaposlenost v hrani, kmetijski industriji pri centralah za proizvodnjo električne energije.

Največji prirastek od 1936 na 1937 izkazuje uradi: Belgrad, Karlovac, Niš in Ljubljana, zmanjšanje pa Split in Skopje.

Povprečna zavarovana mezda je narasla od novembra 1936 na november 1937 za 1,27 din na 23,51, dočim je od oktobra 1937 na november 1937 padla za 0,14 din. Skupna zavarovana mezda je znašala novembra 1937 413,56 milij., oktobra 1937 421,11 in novembra 1936 362,01 milij. din.

Javna dela

Po zadnjih podatkih finančnega ministertva je bilo za cestna železniška dela iz milijardnega kredita odprti kreditov do 31. jan. 1938 869,2, od tega pa je bilo že izplačanih 571,9, predujmov pa je bilo danih 38,2, tako da je bilo skupno izplačanih 610,1 milij. din. Dejanski izdatki za javna dela so znašali v zadnjih treh letih (v milij. din):

	1935	1936	1937	skup.
gradba cest	30,0	110,7	169,9	340,6
predumji za ceste	—	39,9	—	38,2
gradba železnice	17,5	70,4	160,9	231,3
skupno	47,5	221,0	331,8	610,1

Iz tega se vidi, da je bil najhitrejši tempo za javna dela v letu 1937, ko je bila izplačana posebno za gradnjo železnice največja vsota.

Zurich: Belgrad 10, Pariz 14.1175, London 21.6125, New York 429.125, Bruselj 73.075, Milan 22.59, Amsterdam 241.—, Berlin 173.90, Dunaj 79.40 (81.45), Stockholm 111.40, Oslo 108.60, Kopenhagen 86.48, Praga 15.12, Varšava 84.70, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukaresta 3.25, Helsingfors 9.555, Buenos Aires 114.25.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 95—97, agrarji 57—59, vojna škoda promptna 445—448, begluške obveznice 86—88, dalm. agrarji 85—88, 8% Blerovo posojilo 94—96, 7% Blerovo posojilo 88—90, 7% posojilo Drž. hip. banke 98—100. — Delnice: Narodna banka 7700—7800, Trboveljska 225—247.

Zagreb: 7% investicijsko posojilo 98 blago, agrarji 58,50—60,50, vojna škoda promptna 443 do 445 (444, 448), begluške obveznice 86—87 (86), dalm. agrarji 87—88 (88), 8% Blerovo posojilo 93,50—95, 7% Blerovo posojilo 90 blago, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—101. — Delnice: Priv. agrarna banka 224 blago, Trboveljska 230—235, Gutmann 60 blago, Tov. sladkorna Bečkerke 600 blago, Osj. sladk. tov. 165 blago, Dubrovačka 400—420, Jadranska plovlva 405 denar.

Belgrad: 7% investicijski pos. 97—98 (97,50), agrarji 59—60 (59,50), voj. škoda promptna 444,50 do 446 (444, 448), za konec marca 444,50—445,50 (443, 443,50), begluške obveznice 88—88,50 (88,50), dalm. agrarji 88 denar (88,50), 7% Blerovo posojilo 90 blago, 7% stab. posojilo 97—98 (97,50). — Delnice: Narodna banka 7.800 blago, Priv. agrarna banka (227,50).

Dunaj. Danes ni bilo pravega razpoloženja in so tečaji nazadovani. V kuliši so bili vsi tečaji nižji. Tudi v zgradbi so bili tečaji nižji s par izjemami. Zaključni tečaji: Donavkosavsko-jadranske obveznice 56,90, delnice: Creditanstalt-Bankverein 292, Narodna banka 167, Graz-Köflach 19,25, Steg 19,75, Steweg 20,50, Magnesit 82, Trboveljska 23,65, Alpeine 34,10, Steyr-Daimler-Puch 217, Semperit 80,05.

Žitni trg

Novi Sad: koruza bač. sprem. nova 90—92, ban. nova 89-91, bač. sprem. nova sušena 103—105. — Tedenca mirna. — Promet srednji.

Zagonetna smrt Sedova Trockega

Pariz, 17. februarja. b. Pariz ima danes novo sovjetsko senzacijo, ki zna postati še večja od senzacije Butenka, ki je pobežal s svojega diplomatskega mesta iz Bukarešte v Rim. Svoči je v neki pariški bolnišnici umrl Trockijev sin Sedov. On je bil tamkaj predvčerajšnjim operiran ter se je operacija v vsakem oziru posrečila. Po izjavi zdravnikov je bilo stanje Sedova naravnost sijajno. V telu večerajšnje dne pa se je nenadoma poslabšalo in na največje iznenadenje zdravnikov je Sedov v sredo zvečer umrl.

Skupina trockistov je zahtevala od policije, da

takoj izvršijo raztelesenje trupla, ker je prepričana, da gre za zločin. Trockisti se sklicujejo na izjave zdravnikov, ki ne morejo verjeti, zakaj je Sedov umrl, ker operacija ni bila težavna niti nevarna, izvršena pa je bila s popolnim uspehom. Stanje bolnika je bilo izvrstno, zaradi česar trockisti domnevajo, da so Trockijevemu sinu podtaknili zastrupljeno hrano, ker je tako naglo umrl. Policijske oblasti se še niso mogle odločiti za raztelesenje. Prijatelji Trockega so brzojavno zahtevali očetovo dovoljenje za raztelesenje, ki ga pričakujejo vsak trenutek.

Po begu Butenka GPU že deluje

Moskva, 17. februarja. b. Senzacionalen beg bivšega sovjetskega odpravnika poslov Butenka iz Bukarešte v Rim je napravil v sovjetskih vladnih krogih razumljiv globok vtis in veliko ogorčenje in nerazpoloženje, da je do tega prišlo. Ultimativna nota je postala prazna, za sovjetsko vlado pa silno mučna, ker se je tako ona sama, kakor tudi vsi svet prepričal, kako nezanesljive diplomatske predstavnike ima v inozemstvu. Vse kaže na to, da bo senzacionalen korak Butenka posepešl čiščenje v sovjetski diplomaciji, kajti določeni so emisari GPU, ki imajo nalogo, da ugotovijo delovanje inozemskih poslanikov in konzulov in iz njih vrst očitno vse nezanesljive elemente. Pričakujejo, da bodo odposlanki številni sovjetski poslaniki in konzuli. Zanimivo bo, kdo se bo vrnil nazaj v Moskvo in kdo bo pustil sovjetne na cedilu. Šef GPU Ježov je šel takoj na delo, ko je zvedel, da se je Butenko pojavil v Rimu in da je v fašistični Italiji iskal gostoljubnost in jo tudi našel. Večji oddelki agentov GPU je obkolil komisariat za zunanje za-

deve ter pričel energično preiskavo. Takoj so bili prijeti trije šefi oddelka tega komisariata in 18 uradnikov, za katere se je ugotovilo, da so bili v zasebnem in uradnem dopisovanju z bukreškim odpravnikom poslov Butenkom. Vsi so bili takoj prepeljani v Ljubljano in so jih vso noč zasliševali. Zapoljena je bila vsa korespondenca, da se ugotovi, kdo vse in kaj je dopisoval z Butenkom. V zvezi z begom Butenka pa je bilo v Moskvi aretiranih več Butenkovih sorodnikov, ki so bili obremenjeni z uradnikom komisariata odpravljani v centralni zapor v Ljubljani. V Leningradu pa so agenti GPU aretirali ženo in hčerko Butenka, ki sta bili tudi prepeljani v moskovske zapore. Napovedujejo pa se aretacije še nekaterih drugih Butenkovih rojakov. Sploh bo GPU aretirala vse one, ki so bili v kakršnikoli zvezi z Butenkom. Največje zanimanje GPU pa je sedaj usmerjeno na onega zanesljivega Butenkovega človeka, ki je sovjetskega diplomata skrivaj v Bukarešti štiri dni. Doslej mu še niso prišli na sled.

Čedalje ostrejša diktatura v Rumuniji

Bukarešta, 17. febr. c. Rumunska vlada je danes izdala celo vrsto važnih ukazov in odredb. Tako je poslej vsem uradnikom in javnim nameščenim prepovedano članstvo v političnih strankah. Uradniki, duhovniki vseh ver, učitelji in javni nameščenici ne smejo več hoditi na politične shode. Prepovedane so vse parade političnih organizacij v vojaški obliki. Na javnih prireditvah so prepovedane tudi vse zborne deklaracije.

Prepoved, ki jo je izdala bivša Gogova vlada proti izhajanju ruskih listov v Besarabiji, je potrdilo tudi poveljstvo tretjega armadnega zbora v Besarabiji in je zato še vedno v veljavi.

Za državnega podtajnika v zunanjem ministertvu je imenovan Connene, dosednji rumunski poslanik v Berlinu.

Toscanini odpoveduje sodelovanje

New York, 17. februarja. c. Zaradi dogodkov v Avstriji je znani svetovni dirigent Toscanini izjavil časnikiarjem, da ne bo več sodeloval pri glasbenih prireditvah v Salzburgu.

Stanke v Franciji

Pariz, 17. februarja. AA. (Stefani). V Parizu in po vsej Franciji se širijo nove stavke. V Pa-

rizu je 3000 prodajalk zapustilo delo, ker so podjetja različno tolmačila delovne pogodbe. V Chalonsu so začeli stavkati peki, da tako protestirajo proti sedanji delovni pogodbi. V raznih tovarnah delavci zapuščajo delo, ker so podjetja odpravila nekaj delavcev. Nove stavke so proglasili tudi v raznih mestih v notranjosti Francije.

Nemški vojniki zašli na ozemlje ČSR

Praga, 17. febr. AA. Havas: V mračni snovi so zašli na češkoslovaško ozemlje nemški vojniki-smučarji. Cisto izžepane in prezeble so rešili češkoslovaški vojniki.

Neko nemško vojno letalo je na potu proti Breslavi zašlo v snežne zamete in je moralo pristati na češkoslovaškem ozemlju pri Hlusuimu na Gornjem Moravskem. Češkoslovaški vojaške oblasti so uvedle preiskavo in pozvale posadko letala, naj ostane do končne odločitve višjih vojaških oblasti na Češkoslovaškem.

Stališče Nemčije do Vzhoda

Berlin, 17. februarja. c. Nemška vlada misli te dni priznati samostojni Mandžukoo. Obe vladi bosta imenovali poslanike v Berlinu in Harbinu.

Pač pa ne misli Nemčija še priznati samostojne kitajske vlade v Nankingu in Pekingju.

Borza

Dne, 17. februarja 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani na 236 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237,20 do 238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,40—8,59, v Zagrebu na 8,45—8,55, v Belgradu na 8,46—8,56.

Grški boni so beležili v Zagrebu 28 denar, v Belgradu 28,50 blago.

Nemški šekli so v Ljubljani popustili na 14,20 do 14,40, v Belgradu na 14,20—14,40, v Zagrebu na 14,175—14,375, nadalje so beležili za sredo in konec marca 14,135—14,335, za sredo maja 14,10 do 14,30.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 3.260.188 dinarjev, v Belgradu 1.684.720 din, efektni pa v Belgradu 1,7 milij. din.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 hl. gold.	2401.66—2416.26
Berlin 100 mark	1732.02—1745.90
Bruselj 100 belg.	727.95—738.01
Curih 100 frankov	996.45—1008.32
London 1 funt	215.03—217.08
New York 100 dolarjev	4243.50—4279.82
Pariz 100 frankov	140.61—142.05
Praga 100 kron	150.53—151.64
Trst 100 lir	224.34—227.43